

NEMZETKÖZI MAGYARSÁGTUDOMÁNYI TÁRSASÁG
INTERNATIONAL ASSOCIATION FOR HUNGARIAN STUDIES
INTERNATIONALE GESELLSCHAFT FÜR HUNGAROLOGIE
МЕЖДУНАРОДНОЕ ОБЩЕСТВО ПО ХУНГАРОЛОГИИ

A DOKTORISKOLÁK V. NEMZETKÖZI MAGYARSÁGTUDOMÁNYI KONFERENCIÁJA

PÉCS, 2015.
AUGUSZTUS 27-28.

PROGRAMFÜZET

A konferencia Szervezőbizottsága:

Elnök:

Dobos István

Tagok:

Tuomo Lahdelma

Monok István

Bene Sándor

Mekis D. János

Orbán Jolán

Tudományos titkár:

Fenyvesi Kristóf

Szervezőtitkárok:

Csapó Mónika

Ferenczy Nikolett

A rendezvény támogatója:

Nemzeti Kulturális Alap

A NEMZETKÖZI MAGYARSÁGTUDOMÁNYI TÁRSASÁG
és a
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

**IDŐÉRTELMEZÉSEK
A MAGYARSÁGTUDOMÁNYOKBAN**

címmel
rendezi meg

a doktoriskolák V. nemzetközi magyarságtudományi konferenciáját

Időpont:

2015. augusztus 27-28.

Helyszín:

Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar
Kari Tanácsterem
7624 Pécs, Ifjúság útja 6.

Augusztus 27. csütörtök

11.00

Megnyitó

A konferenciát köszönti:

- BENE SÁNDOR, a Nemzetközi Magyarstudományi Társaság főtítkára
- FISCHER FERENC, a Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának dékánja

11.30

Plenáris előadások

- BENE SÁNDOR (MTA BTK Irodalomtudományi Intézet)
A régi irodalom ideje
- MEKIS D. JÁNOS (Pécsi Tudományegyetem)
Modernség és emlékezet

Ebédszünet

13.30 Regisztráció

14.00 – 16.00

Néprajz, kulturális antropológia, nyelvészet

Elnökök: NAGY ZOLTÁN (Pécsi Tudományegyetem), SZÚCS TIBOR (Pécsi Tudományegyetem)

- 14.00 KRIZSAI FRUZSINA (Eötvös Loránd Tudományegyetem)
Életkorral kapcsolatos nyelvi konstrukciók halottbúcsúsztató versekben
- 14.20 BÁLINT PETRA (Eötvös Loránd Tudományegyetem)
„Jöttem most múlt Farsang három napja után való Pénteken” – Az idő érzékelése és kifejezése a népi gondolkodásban
- 14.40 TASNÁDY ERIKA (Babeş–Bolyai Tudományegyetem)
Patinás újdonságok – A népi énekkultúra tanulságai a mezőszegi Széken
- 15.00 KOVÁCS DÓRA (Babeş–Bolyai Tudományegyetem)
A tánc az egyéni idő tükrében
- 15.20 BÖRÖNDI ALEXANDRA (Pécsi Tudományegyetem)
Az erdélyi festékes szöttesek kapcsán megjelenő időértelmezési lehetőségek
- 15.40 TEKEI ERIKA (Babeş–Bolyai Tudományegyetem)
Romániai magyar népköltészeti kiadványok recepciójának vizsgálata (1948–1989) – az elmúlt idő értelmezett idővé változtatása

VITA
Szünet

16.30 – 18.40

Történettudomány

Elnök: BÁNKUTI GÁBOR (Pécsi Tudományegyetem)

- 16.30 GYIMESI RÉKA (Pécsi Tudományegyetem)
A történeti demográfia idővonatkozásai
- 16.50 VÖRÖS GÉZA (Jyväskyläi Egyetem)
A vallásszabadság gyakorlásának lehetősége Magyarországon a 20. században
- 17.10 GULYÁS MARTIN (Pázmány Péter Katolikus Egyetem)
„Legnagyobb munkásellenes volt és teljesen kiszolgálta a múlt rendszert” – Politikai vádmotívumok a két világháború közötti szegedi gazdasági élet antikommunista szereplői ellen a Szegedi Népbíróságon (1945-1950)
- 17.30 HARSÁNYI CSONGOR (Kaposvári Egyetem)
Case review of responsibility in Hungarian responsibility
- 17.50 BENDA MIHÁLY (Eötvös Loránd Tudományegyetem)
Illyés Hajszálgyökök című esszéje Benda Kálmán, egy történész szemével – Történelem az esszében és a tudományos diskurzusban

VITA

18.45 FOGADÁS

a konferencia előadói és levezetőelnökei számára

Augusztus 28. péntek

8.00–9.50

Irodalomtudomány I.

Elnök: BENE SÁNDOR (MTA BTK Irodalomtudományi Intézet)

- 8.00 PÁLFY ESZTER (Pécsi Tudományegyetem)
Egy kiadás távlatai – a Gyöngyösi-recepció sajátosságairól
- 8.20 DOHI ZSUZSANNA (Babeş–Bolyai Tudományegyetem)
Időben születő sorozatkompozíció az emberi „béke” öt dimenziójában: Pápai Páriz Ferenc Pax-sorozata
- 8.40 SZABÓ KATALIN (Eötvös Loránd Tudományegyetem)
„Árpád vezér, akinek a mindenség Istene volt a segítője” Felvilágosodás korabeli szépirodalmi munkák és a történeti források vizsgálata a bonfoglalás szempontjából
- 9.00 VERESS ELZA-EMŐKE (Babeş–Bolyai Tudományegyetem)
Kora újkori magyar gyermekirodalom?
- 9.20 BUGÁR GERGELY (Selye János Egyetem)
Az „Én” útja az időben, avagy az önéletírások „időtlensége” – Elméleti szempontok a magyar irodalmi emlékirat- és önéletírásokhoz

VITA
Szünet

10.30–12.30

Irodalomtudomány II.

Elnök: MILBACHER RÓBERT (Pécsi Tudományegyetem)

- 10.30 DOMOKOS GYÖNGYI (Pécsi Tudományegyetem)
Horatii nostri, avagy időhorizontok a magyar horatiusi olvasatokban
- 10.50 NAGY BEÁTA (Eötvös Loránd Tudományegyetem)
Az önkívület időtapasztalata – A kizökent idő (Cholnoky László: Tamás, Bertalan éjszakája)
- 11.10 KAPUS ERIKA (Eötvös Loránd Tudományegyetem)
„A múlt idők bejárata zöld fátyolos, sejtmes jövőbe” – Idősíkok és átjárók Czöbel Minka műveiben
- 11.30 SZARVAS MELINDA (Jyväskyläi Egyetem)
Kisebbségi időszámítás előtt, többségi időszámítás szerint – A 19. és a 20. század közötti távolság újraértelmezése a regionális és a kisebbségi irodalomtörténet felől
- 11.50 CRNKOVITY GÁBOR (Újvidéki Egyetem)
Az idő, mint szervező erő a vajdasági magyar novellákban
- 12.10 NÉMETH ÁKOS (Pécsi Tudományegyetem)
A dómot mi építettük, évszázadokon át... magyarok, németek és szlovákok” – A középkor-európai emlékezet helyei a két háború közötti magyar irodalomban

VITA
Ebeszünet

14.00 – 15.20

Irodalomtudomány III.

Elnök: FENYVESI KRISTÓF (Jyväskyläi Egyetem)

- 14.00 JÉGA-SZABÓ KRISZTINA (Eötvös Loránd Tudományegyetem)
Csak a kezdet és nincs vég – A történelmi idő női konstrukciója Lesznai Anna Kezdetben volt a kert című regényében
- 14.20 MOLNÁR ESZTER (Eötvös Loránd Tudományegyetem)
Apokaliptikus szimbolizmus Pásztor Béla költészetében
- 14.40 LO BELLO MAYA (Eötvös Loránd Tudományegyetem)
És ketyeg az óra – A „holokauszt idő” elbeszélése Fenyő Miksa második világháborús naplójában
- 15.00 MIHÁLY ESZTER (Eötvös Loránd Tudományegyetem)
Gyömri Edít önéletrajzi regénye

VITA
Szünet

15.30–17.30

Irodalomtudomány IV.

Elnök: BÓKAY ANTAL (Pécsi Tudományegyetem)

- 15.30 PÁL SÁNDOR ATTILA (Szegedi Tudományegyetem)
Két nemzedéki antológia a Kádár-kor hajnalán
- 15.50 FERENCZY ZSÓFIA (Pécsi Tudományegyetem)
Generációk történelemtapasztalata Szabó Magda regényeiben
- 16.10 SIMON ATTILA (Pécsi Tudományegyetem)
„... ugyanúgy másképp” – Idő és emlékezet Mészöly Miklós és Nádas Péter néhány művében
- 16.30 KOVÁCS NATÁLIA (Eötvös Loránd Tudományegyetem)
Idő és anti-idő, múlt és jelen – időértelmezések Esterházy Péter prózájában
- 16.50 BÚS NATÁLIA (Pécsi Tudományegyetem)
A magánmítoszok ideje – Pilinszky János és Ted Hughes mitologikus költészetéről
- 17.10 KARIZS KRISZTINA (Hankuki Egyetem)
Az emlékezés dinamikája és mélységei Nagy Gabriella Üvegház című kötetében

VITA
Szünet

18.00 – 19.00

Film, színház, média

Elnök: ORBÁN JOLÁN (Pécsi Tudományegyetem)

- 18.00 PANDUR PETRA (Pécsi Tudományegyetem)
Az emlékezés játéka a Mohácsi testvérek 56 06 / örült lélek vert badak című előadásában
- 18.20 CSÖNGE TAMÁS (Pécsi Tudományegyetem)
Történet és diskurzus – egy jól ismert felosztás korlátai – Időszerkezetek Janisch Attila Másnap című filmjében
- 18.40 ANDRÁS CSABA (Pécsi Tudományegyetem)
Entrópia – A Werckmeister harmóniák defigurációs stratégiái

VITA

19.30

Zárszó

- DOBOS ISTVÁN, a konferencia Szervezőbizottságának elnöke

ZÁRÓ KOCCINTÁS